

नियम्य (von यम् mit नि) adj. zurückzuhalten, im Zaume zu halten, zu bändigend MBh. 12, 2879. 2915. 9587. 13, 5119. 15, 38. HARIV. 3154. RAGH. 3, 45. ऋ° MBh. 8, 4451.

निययिन् (von या mit नि) adj. überführend: रथ RV. 10, 60, 2.

नियवै (von यु mit नि) m. geschlossene Reihe: गोषुयुधो न नियवै चरन्ती: RV. 10, 30, 10.

नियान n. falsche Variante für **नियान** NAJANĀNANDA zu AK. 3, 3, 27. ÇKDn.

नियान (von या mit नि) n. Weg, Zugang Nir. 7, 24. RV. 10, 19, 4. एकं नियानं ब्रूव्यो रथासः 142, 5. AV. 3, 2, 10. इदं पूर्वमपरं नियानं येन ते पूर्वं पितरः पौताः 12, 4, 44. ÇAT. Bn. 3, 5, 2, 15. PAÑĀV. Bn. 7, 9, 14.

नियामै (von यम् mit नि) m. = नियम P. 3, 3, 68. 6, 2, 144. ÇANDAR. im ÇKDn. = नियामक Schiffer LOIS. zu AK. 1, 2, 8, 12; vgl. निर्याम.

नियामक (wie eben) 1) adj. a) zurückhaltend, im Zaume haltend, be-
zwingend: तस्य तथा कुर्वतो यो नियामकः KULL. zu M. 7, 207. (योधधराः)
संवर्तमिनियामकाः MBh. 3, 15812. लोकप्रसिद्धमेवैतद्वारि वक्त्रेनियामकम्
Kām. Niris. 11, 49. — b) beschränkend, feststellend, genauer bestimm-
mend Vop. 26, 219. Schol. zu Kap. 1, 58. Davon nom. abstr. ंता ebend.
Bhāg. P. 5, 7, 6. — 2) m. a) Wagenlenker H. an. 4, 17. MED. k. 194. —
b) Schiffer, Steuermann AK. 1, 2, 8, 12. TAIK. 3, 3, 28 (wo सम्भो st. सम्भ्ये
zu lesen ist). H. 876. H. an. MED.; vgl. निर्याम.

नियामन n. wohl nur fehlerhaft für **नियमन** das Bändigende, Bezwin-
gen, im-Zaume-Halten MBh. 12, 3319.

नियुक्त s. u. युज् mit नि. Davon **नियुक्तक** (angestellt) als Haupt er-
wählt VJUTP. 95.

नियुक्ति (von युज् mit नि) f. Beauftragung, Anstellung zu Etwas: स-
द्यर्थ मनोनियुक्तिः KULL. zu M. 1, 74.

नियुत (von यु mit नि) f. 1) Reihe, Folge (von Gegenständen): तामनु त्वा न-
वीयसी नियुतं राय ईमे RV. 1, 138, 3. अस्मन्ना रायौ नियुतः सचताम् 4, 41,
11. तं सधीचीवृत्तयो वृष्यानि पौस्यानि नियुतः सशूरिन्द्रम् 6, 36, 3. — 2)
pl. (Reihen —, Ketten von Worten; vgl. ग्रन्थ, निबन्धन) etwa Verse,
Gedicht; bei den Comm. so v. a. स्तुति. अथ त्वे इन्द्र प्रवतो नोर्मिर्गि-
रो ब्रह्मसंनिधि नियुतो धवते RV. 6, 47, 14. सधीचीना नियुतो दावने धिय
उप ब्रुवत ई धियोः 1, 134, 2. वृत्रे नियुतो यति पूर्वीः 3, 31, 14. प्र स्युक्ता
मनीषा स्पार्का यति नियुतः 10, 26, 1. अग्निं वां विष्ठा नियुतः सवते 7, 72,
1. — 3) Reihe eines Gespannes: Vielgespann oder das in demselben
gehende Thier (apta quadrigis equa); nach den Comm. so v. a. Stute.
Insbes. heissen so die Zugthiere des Vāju. NAIGH. 1, 15. Nir. 5, 28. उप
नो याकि सुक्रेण नियुतो नियुवते शतिनीभिर्नियुवते RV. 1, 135, 1. पूर्णया
नियुतो 6, 3, 35, 1. 58, 7. कदा धियो न नियुतो युवासे (इन्द्र) 6, 35, 3. 62, 11.
नियुवाना नियुतं स्पार्कवीरा इन्द्रवापू सूर्यं यातमर्वाक् 7, 91, 5. 90, 3. 92,
3. 10, 3, 6. VS. 37, 31. 33. TS. 2, 1, 4, 1. — 4) N. pr. einer Gemahlin des
Rudra in einer seiner Formen Bhāg. P. 3, 12, 13.

नियुत (wie eben) n. (nach AK. 3, 6, 24 auch m.) Million (eine Reihe)
PAÑĀV. Bn. 17, 14, 2. ÇĀKH. Ça. 15, 11, 7. PURĀNA im ÇKDn. = लल Hun-
derttausend H. 873. Sch. RATNAK. und ÇRIDHARASVĀMIN im ÇKDn. = 100
Ajuta = 10000 Koṭi LALIT. 140. — 67. 143. Bhāg. P. 5, 16, 5. 9, 20, 28.

नियुवतीय adj. dem Nijutvant (Vāju) gehörig ÇAT. Bn. 6, 2, 2, 15. 87.

IV. Theil.

नियुवत् (von नियुत्) adj. 1) (eine Folge bildend) fugis, immerfliegend;
vom Soma: शुक्रस्यास्य गवांशिर इन्द्रवापू नियुवतः । आ यातं पिबतं न-
रा RV. 2, 41, 3. असेत उत्तौ गृणते नियुवान्मधो धेनुः पवत इन्द्रियाय 9,
89, 6. Hierher ist wohl auch zu stellen: उप नो याकि वीतये सुक्रेण
नियुतो नियुवते 1, 135, 1, wo das Wort missverständlich auf Vāju bezo-
gen, also für voc. genommen, den Accent verlor. — 2) mit einem Viel-
gespann versehen: रथ RV. 1, 135, 4. आ याकि नियुवता 4, 47, 1. Unter
den Göttern sind besonders Vāju und Indra so bezeichnet RV. 1, 101,
9. 2, 41, 1. 4, 46, 2. 47, 3. 48, 2. 6, 40, 5. 8, 82, 20. TS. 2, 1, 2, 2. 5, 5, 4, 1.
ÇAT. Bn. 6, 2, 2, 6. die Marut RV. 5, 54, 8. — 3) das Wort नियुत् (oder
नियुवत्) enthaltend TS. 2, 6, 2, 3. ÇAT. Bn. 6, 2, 2, 13.

नियुत्ता f. N. pr. der Gemahlin Prastāva's und Mutter des Vibhu
Bhāg. P. 5, 15, 5. Scheint ein nom. act. vom desid. von युष् mit नि ohne
Reduplication zu sein.

नियुद्ध (von युष् mit नि) n. Kampf, insbes. Faustkampf Bala beim
Schol. zu NAIGH. 1, 123. AK. 2, 8, 2, 75. H. 799. MBh. 1, 5340. मम दत्ता
नियुद्धम् 5588. ंशील 4, 240. ंकुशल 358. HARIV. 8190. असियुद्धे नियुद्धे
च गदायुद्धे च कोविद्म् MBh. 6, 3317. Suça. 1, 98, 10. VARĀH. Bn. S. 16,
36. Bn. 18, 5. DEV. 10, 19. ंभू Kampfplatz für Faustkämpfer H. 801.

नियुद्धय (नियुत् + रथ) adj. der einen Wagen mit Vielgespann hat: प्र
दत्ता नियुद्धयः पूषा अविष्टु मार्किनः RV. 10, 26, 1.

नियोक्त (von युज् mit नि) nom. ag. 1) der anbindet, fesselt AIT. Bn.
7, 16. — 2) Herr, Gebieter (der Anweisungen u. s. w. erteilt) RAGH.
2, 56.

नियोक्तव्य s. u. युज् mit नि.

नियोग (von युज् mit नि) m. 1) das Anbinden: ंपाश wohl Halfter
HARIV. 3537. 3731. — 2) Verwendung LĪTĪ. 9, 1, 9. एककार्यं ं Anstellung
bei einem und demselben Geschäfte MĀKĪ. 101, 19. — 3) Anweisung, Vor-
schrift, Geheiss, Befehl, Auftrag, ein aufgetragenes Geschäft H. 277. 1520.
इदमेव कर्तव्यमिति नियोगः Suça. 2, 560, 7. M. 9, 65. JĀĀ. 2, 127. R. 4, 24,
5. MĀLAY. 83. मन्त्रियोगात् auf meine Anweisung, nach meiner Vorschrift
M. 1, 41. N. 17, 34. INDRA. 2, 22. 3, 5. HĪP. 4, 5. MBh. 1, 1044. नियोगात्
nach Anweisung, auf Befehl 2, 2100. मन्त्रियोगेन R. 3, 40, 9. INDRA. 4, 17.
तया मया च — पितृनियोगे स्थातव्यम् R. 2, 21, 48. मम — नियोगस्थाः
(क्यात्तमाः) 52, 43. नियोगसंस्थित PAÑĀT. 1, 104. नियोगमतिवर्तितुम् R.
2, 21, 42. यावन्नियोगमनुतिष्ठामि ÇĀK. 61, 1. त्वमपि स्वं नियोगमश्रूय कुरु
24, 16. MĀLAY. 19, 7. स्वामिनियोगं संपादयावः PRAB. 103, 5. मयैव पूर्व
निर्दिष्टो नियोगः प्रतिपाल्यताम् HARIV. 12588. 12587. एष ते प्रथमः क-
ञ्च नियोगो गोषु यः कृतः 4031. अनियोग्ये नियोगे मां नियुनन्ति MBh. 1,
3267. न नियोग्याश्च वः शिष्या अनियोगे मरुभये ein unangemessener Auf-
trag 12, 12358. अनियोगे नियुक्तेन तया राज्ञा R. GORR. 2, 68, 17. स्वस्व-
नियोगव्याप्तपरिज्ञान KATHĀS. 26, 272. नियोगार्थ der Gegenstand einer
Anweisung, das aufgetragene Geschäft M. 9, 61. 62. नियोगकर्ण als
Erkl. von निमल्लण P. 3, 3, 161. Sch. — 4) Bestimmtheit, Nothwendig-
keit P. 2, 1, 43. VĀRTT. नियोगेन nothwendig, bestimmt, gewiss RAGH. 17,
49 (Schol. in der Calc. Ausg. = निश्चयेन). KĪC. zu P. 4, 4, 66.

नियोगिन् (von नियोग) m. Diener, Beamter H. 719. HIT. II, 94. 100.
fgg. RĪĀA-TAR. 6, 8. प्रज्ञारोगा नियोगिनः 136.